

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 25. november 1999 • šte. 47 (3041) • letnik 54 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Na Koroškem več kot 50.000 slovensko govorečih

Na X. evropskem kongresu narodnih skupnosti v Železni Kapli je demograf in sociolog univ. doc. dr. Albert F. Reiterer presenetil s podatkom iz najnovejše raziskave v okviru t. i. mikrocensusa Avstrijskega statističnega centralnega urada, ki ga izvedejo štirikrat letno. Potemtakem je na Koroškem okoli 54.000 ljudi nad petnajstim letom starosti, od katerih govori ena tretjina »dobro«, ena tretjina »srednje« in ena tretjina vsaj »ne posebno dobro« slovensko. Ob upoštevanju prebivalcev mlajših od 15 let, pa bi bilo to število še znatno višje.

S tem se izkazano število slovensko govorečih prebivalcev na Koroškem približno uje-

ma s tistim, ki so ga v preteklosti neuradno navajale tudi koroške slovenske organizacije in nekateri strokovnjaki in ob enem precej presega število gledalcev in poslušalcev slovenskega sporeda v ORF.

Nova številka – vsaj 54.000 – je rezultat ankete, ki jo je na pobudo dr. Reitererja letos poleti izvedla koroška deželna statistika dodatno k posebnim povpraševanjem glede znanja tujih jezikov na Koroškem. Osnova za ta podatek je 3000 pisanih odgovorov, kar je v primerjavi s podobnimi raziskavami nadpovprečno reprezentativno.

V nazočnosti deželnega glavarja je dr. Reiterer ugotovil, da

je to potencial – pri čemer mladostniki do 15. leta starosti sploh niso zajeti –, ki bi ga morale opazovati tako slovenske organizacije kakor tudi vsa Koroška. Če naj bo priznavanje k raznoликosti in različnosti več kot zgolj retorično, potem da je treba ta potencial pri nadaljnjih odločitvah v narodnostni politiki tudi upoštevati. Tozadevno je dr. Reiterer omenil kot eno najbolj občutljivejših točk v manjšinski politiki šolstvo, ki jo je kot strokovnjak ocenil kot kolikor toliko zadovoljivo, in nadalje vprašanje dvojezične predšolske vzgoje, ki je po njegovih besedah trenutno manj zadovoljiva.

A. L.

SPD DANICA / DVOJEZIČNI ZBOR

Kulturni dom Šentprimož 26. 11. 1999, 19.30

INSINGIZI (Zimbabwe)

koncert a capelle & tradition

Tomaž Ogris odgovoren za ljudsko kulturo

Tomaž Ogris

Tomaž Ogris, vodja oddelka za manjšinsko šolstvo pri deželnem šolskem svetu in dolgoletni predsednik SPD Radiše, je bil na ustanovni seji novega Koroškega kulturnega gremija izvoljen za predsednika strokovnega sveta za ljudsko kulturo. Novi predsednik kulturnega gremija je

postal ravnatelj deželnega arhiva Alfred Ogris, njegov namestnik pa je prof. Nikolaus Fheodoroff. I. L.

ŽELEZNA KAPLA

Narodni svet spet v sosvetu

Prve seje sosveta za slovensko narodno skupnost po državnozbornih volitvah v Železni Kapli so se udeležili tudi predstavniki Narodnega sveta oziroma Krščanske kulture zveze. Svoje ponovno sodelovanje v sosvetu so utemeljili s tem, da bosta v bodoče obe osrednji organizaciji v sosvetu delovali konsenzualno. Po oceni predsednika sosveta dr. Marjana Sturma je seja potekala v konstruktivnem vzdušju.

Po seji so se člani sosveta udeležili tudi otvoritve kongresa narodnih skupnosti, ki je tokrat prav tako potekal v Železni Kapli.

Vodja oddelka za narodne skupnosti pri uradu zvezenga kanclerja dr. Achleitnerjeva je ob tej priložnosti poročala, da je urad to leto že izplačal celotno za slovensko narodno skupnost predvideno finančno podporo. ■

VELIKO NAVDUŠENJE NA OBEH OSREDNJIH KONCERTIH SPZ

Osrednji koncert Slovenske prosvetne zveze je bil letos posvečen spominu na ljudskega pevca z nageljnomo Pavla Kernjaka. Na dobro obiskanih koncertih na Bistrici v Rožu in v Šentprimožu so zbori in glasbeniki iz preizkušenih in novih zornih kotov predstavili Kernjakov glasbeni opus. Da so njegove pesmi lahko tudi izziv za sodobne interpretacije so med drugimi pokazali saksofonist Michael Erian in Dvojezični zbor (na sliki). Več na str. 4/5.

PREBERITE

Celovec
Križa v koroški socialdemokratski stranki se nadaljuje

Stran 2

Železna Kapla

Na X. evropskem kongresu narodnih skupnosti je deželni glavar prodajal koroško manjšinsko politiko kot vzorno za ves svet

Stran 3

Radiše

Vesela premiera mladinske gledališke skupine z igro slovenskega mladinskega pisatelja Frana Miličinskega

Stran 5

Celovec

SAK išče sponzorje in pot iz športne krize

Stran 8

PREBLISK

Srečni Avstrijci so lastniki raznih magnetnih kartic, ki jim pomagajo pri potrošnji in hitrejšem prelaganju materialnih sredstev. Te kartice, ki istočasno identificirajo materialno stanje lastnika, so že dosti ljudi spravile v hude stiske. Zdaj svobodnjaki zahtevajo posebno identifikacijsko izkaznico za vse tujce, ki živijo v Avstriji – z osebnimi podatki, prstnimi odtisi in sliko vred. Tako imenovana A-Card naj bi bila učinkovit instrument v boju proti ilegalnim priseljencem. Ker je že marsikdo čutil, da v Avstriji že dolgo obstaja dolžnost legitimirati se, če kakšen uradnik

v zeleni noši to zahteva, je to lahko le nadaljevanje gonje proti tujcem, ki jo z skrajno vneto nadaljuje Haiderjeva stranka.

Kdaj bojo magnetne karte zamenjali implantati pod ko-

A-Card

žo, ki bojo oblastem preko satelitov dovolili totalno kontrolo našega življenja na modrem planetu? Svobodnjaška A-Card ni samo rasistična, temveč kaže tudi nove oblike razrednega boja. Prejokoslej bo hudič začel glodati tudi nas

jka

DUNAJ

Ustavna enakopravnost za vse manjšine

Zastopniki vseh avstrijskih narodnih skupnosti zahtevajo ustavnopravno enakopravnost vseh avstrijskih avtohtonih narodnih skupnosti. Tako se glasi glavna zahteva resolucije Evropskega biroja za jezikovne manjšine (EBLUL), ki mu predseduje Bojan Brezigar. 3. in 4. decembra bo organizacija imela svoje letno zborovanje na Dunaju, kjer bodo zastopniki raznih evropskih manjšin razpravljali predvsem o položaju avstrijskih narodnih skupnosti. ■

DUNAJ

Sprememba šolskega zakona ni v načrtu

Urad zveznega kanclerja je te dni potrdil prejem resolucije 19. kongresa Mednarodne zveze ogroženih jezikov in kultur (A. I. D. C. M.), ki je potekal meseca julija v Franciji in v kateri je organizacija izrekla protest zoper vse poskuse koroškega deželnega glavarja po spreminjanju obstoječega manjšinskošolske ureditve. Urad zveznega kanclerja je še dodal, da trenutno ni načrtovana nikakršna sprememba zakona o manjšinskem šolstvu na Koroškem. ■

KOMENTAR

Andrej Leben

Nedavno je Zveza slovenskih žena na svojem seminarju v Protorožu opozorila na alarmanten razvoj glede rabe in znanja slovenskega jezika na Koroškem in motivirala pripadnike narodne skupnosti, naj uporabljajo in uveljavljajo slovenščino predvsem v svojem družinskem krogu in družbenem okolju.

Kakšna je jezikovna praksa v družinah, je seveda vsakogar osebna in naj bo javnosti tudi prikrita stvar. Drugače pa je s slovenščino, ki se je človek, o katerem se ve, da jo obvlada, poslužuje ali tudi ne v javnosti. Tako je bilo začudenje veliko, ko sta dva »slovenska« referenta na narodnostnem kongresu v Železni Kapli konec preteklega tedna občinstvu, sicer v glavnem strokovni publiki, spre-

govorila v nemščini. Dr. Prunč je to storil z določeno samoumevnostjo, ko je govoril o vrednosti jezika, mag. Picej pa se je že počutil prisiljenega opravičevati.

Več motivacije!

vati, zakaj bo predaval v nemščini. Oboje je bilo zamujena priložnost za uveljavljanje slovenščine v strokovnem pogovoru, toda takšna je pač bila odločitev referentov. Mogoče pa bi le-ta izpadla nekoliko drugače ob ustrezni motivaciji tudi s strani prireditelja. Nena zadnje je bil to prav Biro za slovensko narodno skupnost pri koroški deželni vladi.

KRIZA KOROŠKE SPÖ

Bo Manzenreiter nadomestil samega sebe?

Huda kriza socialdemokratske stranke na Koroškem, ki jo je povzročil odstop predsednika Helmuta Manzenreiterja in poslovodje Harald Reparja, sicer še traja, toda – sodeč po zadnjih razpletih znotraj stranke – je vse bolj verjetno, da se bo Manzenreiter spet vrnil na svoj položaj.

Klic baze po vračanju Manzenreiterja na čelo stranke ter njena zahteva po takojšnji ureditvi celotnega reformskega paketa, ki ga je Manzenreiter na klavzuri stranke predložil najvišjim gremijem stranke, a zato ni dobil večine, je namreč nepreslišen in tako jasan, da bi vsaka druga odločitev privedla do popolnega razkola v stranki. Poleg tega se za prevzem predsedniškega mesta ne ponuja resna alternativa k Manzenreiterju, kajti t. i. »rebeli« niso dosti pogumni in tudi nimajo zadostne podpore v stranki.

Krizni menedžment zaenkrat vodi dosedanja podpredsednica stranke Melitta Trunk, ki prizadevno preučuje vse možnosti izhoda iz krize. Na tiskovni konferenci konec tedna se je tudi ona izrekla za Manzenreiterjev reformski paket ter hitro rešitev krize, če potrebno v obliki izvedbe glasovanja med skoraj 30.000 člani socialdemo-

kratske stranke na Koroškem. Delovna skupnost »Avstrijske narodnosti v SPÖ« se je v torek, pred sejo predsedstva SPÖ, že jasno postavila na stran reformskih sil v stranki. V izjavi za javnost je predsednica DS Ana Blatnik zahtevala od vodstva stranke takojšnji dogovor o vračanju Manzenreiterja na čelo stranke ter tudi o takoj-

terriederja in namestnika deželnega glavarja Herberta Schillerja. Nadomestila naj bi ju dosedanja poslovodja stranke Harald Repar in deželna poslanka Nicole Cernic.

Huda kriza koroških socialdemokratov je medtem že močno okrepila svobodnjaško stranko deželnega glavarja Haiderja. Po zadnjih javnomnenjskih ra-

Je po Außerwinklerju spodletela reforma SPÖ tudi Manzenreiterju?

šnji vsebinski in personalni realizaciji reformskega paketa. Kot je znano, predvideva reformski paket mdr. takojšnjo zamenjavo dveh socialdemokratskih članov deželne vlade, deželnega svetnika Adama Un-

ziskavah bi svobodnjaki, če bi preteklo nedeljo bile deželnozborske volitve, prišli celo blizu absolutne večine, socialdemokrati pa bi padli pod 30 odstotkov.

I. L.

OB 7. OBLETNICI

Sprejem generalnega konzula R Slovenije Jožeta Jeraja

Ob 7. obletnici odprtja generalnega konzulata R Slovenije v Celovcu je generalni konzul Jože Jeraj priredil za novinarje pri koroških in slovenskih medijih sprejem. Diplomatski zastopnik Slovenije je srečanje z uglednimi predstavniki medijev koristil tudi za očno bilateralnih odnosov med Slovenijo in Koroško oz. Avstri-

jo. Glede prizadevanj Slovenije za čimprejšnji vstop v Evropsko unijo je Jeraj izrazil željo po večji podpori Avstrije, glede slovenske manjšine pa je poudaril, da je le-ta pomemben faktor pri zblizovanju regij oz. krepitevi prekomejnega sodelovanja. Sprejem se je iztekel s pokušjo izvrstnih slovenskih vin.

I. L.

ŽIROVNICA

(Ne)znano zamejstvo

Doslej se je odvijal projekt (Ne)znano zamejstvo na gostinskem sejmu v Mariboru, ki je bil letos prestavljen. Pobudnik te iniciative Slavko Mežek (Agens Žirovnica) je že lani priredil tudi poizkusne šolske izlete v slovenske zamejske pokrajine, letos, ko je zanimanje

za te izlete ogromno, pa ustanavljajo specializirano popotniško kulturno-izobraževalno agencijo, ki jo bodo sestavljali Slovenci z obeh strani meje. Predstavitev agencije bo 3. decembra na tromeji nad Ratečami z izletom, ki bo udeležence popeljal tudi na Koroško.

V neposredni bližini Narodne galerije v Ljubljani je banka Kärntner Sparkasse odprla svojo prvo poslovalnico v Sloveniji. Na sliki z leve: dir. K. Newald s poslovodji v Ljubljani P. Tautscherjem, N. Apostilovičev in J. Lausseggerjem

LJUBLJANA

Življenje ob meji

Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani je pretekli teden v prostorih Zemljepisnega muzeja predstavil svojo novo knjigo »Slovensko – hrvaški obmejni prostor, življenje ob

meji«, v kateri so zbrani rezultati tozadevne terenske raziskave. Publikacija je drugi zvezek znanstvenoraziskovalnega projekta o medetničnih odnosih v obmejnem prostoru med Slovenijo in Hrvaško. Prvi zvezek, ki je izšel lansko leto, je bil posvečen narodnostni sestavi v obmejnem prostoru med obema državama.

2. KOROŠKA KONFERENCA O REVŠČINI

Slabo spričevalo za koroško socialno politiko

Pred dvema letoma je Koroško omrežje proti revščini in socialnemu izmejevanju s predsednico Gerlinde Müller-Grohotolsky vabilo na 1. konferenco o stanju in raznolikih pojavih revščine na Koroškem. Cilj je bilo preverjanje in iskanje možnosti za reševanje in blažitev revščine.

Na 2. konferenci, ki je potekala pretekli četrtek v Celovcu, je prišlo na površje, kar je strokovno nazorno s številkami dokazal politolog Peter Wandaller, kako dramatično se je zaostрил socialni položaj družin in posameznikov. Približno 70.000 Korošcev živi na meji revščine in vsako šesto gospodinjstvo je

v pasti revščine. Vzrokov za to zaskrbljivo stanje pa je kar nekaj: Koroška, ki šteje med strukturno najbolj šibke zvezne dežele, je bolj ogrožena kot ostali; socialni izdatki so znatno pod avstrijskim povprečjem in tudi sredstva v boju proti revščini so zelo nizka.

Dejstvo, da se na Koroškem veliko manj investira kot drug, veliko prispeva k povečanju revščine. Drug problem je, da se socialne storitve premalo širijo na tiste dele prebivalstva, ki te socialne storitve dejansko potrebuje. V tem oziru je bila zahteva konference, da se točneje preveri socialna ciljnost fi-

nančnih podpor. Peter Wandaller je predlagal zakon, ki naj bi zagotovil osnovne življenjske potrebščine socialno ogroženih ali pa nacionalni socialni zakon. Tak ukrep bi dejansko strateško pomagal v boju proti naraščanju revščine in njenih oblik. Koroški politiki bi se morali bolj zavedati te problematike in diskutirati možnosti, kako povišati finančna sredstva v boju proti socialnemu izmejevanju. Vsekakor so možnosti agiranja dane tudi na Koroškem. Gospodarska krepitev Koroške je eden in gotovo najbolj učinkovit recept.

M. Š.

PRVA SEJA SOSVETA

O šolstvu in uradnem jeziku

Na pobudo dr. Marjana Sturma je pretekli četrtek v Železni Kapli zasedal sosvet za slovensko narodno skupnost pri uradu zveznega kanclerja. Sosvet je obravnaval vprašanje državnega poročila o položaju avtohtonih manjšin, ki ga mora Avstrija na podlagi Okvirne konvencije Sveta Evrope predložiti Svetu Evrope. Sosvet se je zavezal za to, da urad zveznega kanclerja predloži svoj osnutek poročila sosvetu, ki bo to poročilo pregledal in morebiti tudi dodal svoja gledanja. Nadalje je sosvet zahteval sodelo-

vanje pri postopku ratifikacije evropske listine o regionalnih in manjšinskih jezikih.

Zelo obširno je sosvet obravnaval odločitve ustavnega sodišča v zvezi uradnim jezikom. Predvsem je razpravljalo o prekinitvi postopka v zadevi, ki jo je sprožil Rudi Vouk, saj je ustavno sodišče sprejelo sklep, da bo preverilo uredbo o slovenščini kot uradnem jeziku. Nadalje je sosvet obravnaval vprašanje kvalifikacije ravnateljev na dvojezičnih ljudskih šolah na veljavnostnem območju dvojezičnega šolstva. Dr. Achleitner-

jeva je podala punktacijo iz začetka septembra, ki je nastala na podlagi sestanka strokovnjakov ministrstva za pouk, deželnega šolskega sveta, deželne vlade, predstavnikov obeh osrednjih organizacij ter predstavnikov urada zveznega kanclerja. Punktacija poudarja, da je vsekakor potrebna dvojezična kvalifikacija za ravnateljska mesta na veljavnostnem območju dvojezičnega šolstva. Predsednik sosveta bo z vsebino punktacije seznanil deželnega glavarja in šolskega referenta dr. J. Haiderja.

X. KONGRES EVROPSKIH NARODNIH SKUPNOSTI

Teorija in praksa po koroško

Praviloma bi moral biti govor deželnega glavarja dr. Haiderja že ob otvoritvi kongresa v četrtek zvečer, vendar so ga zaradi družinskih obveznosti referenta preložili na petek. Vsekakor je bilo zanimanje za ta prispevek po pričakovanjih veliko, saj se je sicer nekoliko redkeje zasedena dvorana dodobra napolnila. Ob začetku svojega polurnega govora je deželni glavar izpostavil svojo vlogo pri nastanku tega manjšinskega kongresa v organizaciji koroške deželne vlade, nato pa nanizal nekaj poglavij iz preteklosti in novejših zgodovine Koroške, dežele na stičišču slovanskih, romanskih in germanskih narodnosti.

Kot že večkrat letos je deželni glavar podčrtal na Koroškem uresničeno pravico narodov do samoodločbe ob plebiscitu leta 1920. Govoril je tudi o totalitarnih poglavjih v koroški zgodovini, in sicer o etničnem čiščenju v nacionalsocializmu, ko je prišlo do deportacije koroških Slovencev. V sklopu vojnih in povojnih dogodkov pa seveda – kot rahel poskus kompenzacije vprašanja krivde – ni pozabil omeniti grozodejstev »zmagovitih sil« nad civilnim prebivalstvom, ki da je zapustilo globoke sledove po letu 1945.

Državna pogodba je obsoletna

Kar nekaj pozornosti je govornik, ki je omenil tudi vlogo Avstrije kot zaščitnice Južne Tirolske, posvetil državni pogodbi, ki da zagotavlja obstoj manjšin, vendar je na drugem mestu izrazil takojšnjo pripravljenost, da se ta pogodba razveljavi in se namesto tega v ustavno sprejme posebno poglavje o pravicah narodnih skupnosti. Dodal je še, da bo po njegovem do tega v doglednem času tudi prišlo.

O bogastvu, ki ga lahko predstavljajo večnarodnostni in večkulturni prostori, deželni glavar v sklopu svojih razmišljanj, kako je treba ravnati z manjšinami v prihodnosti, ni govoril. Nanizal je vrsto primerov, kjer so manjšine tolmačene kot konfliktni potencial. To je ilustriral z vrsto primerov iz Kitajske, ZDA, kjer da nazadnje raba angleščine na račun španščine, iz Kanade in Vzhodne Evrope, ki jo je označil kot terro inkognito in kot tempirano bombo, ki tiktaka, pač kot posledica tamkajšnjega oživljanja ideje etnično čistih nacionalnih držav.

Vzorna koroška politika

Deželni glavar, ki tudi sicer ne zamudi nobene priložnosti, da bi podčrtal zglednost Koroške politike, kajpada meni, da bi lahko tudi avstrijska narodnostna politika – kljub vsej kritiki, ki je bila deležna – bila zgleden model pri ustvarjanju novih etnij in pri evropskem procesu uveljavljanja samoodločbe. Saj da je po ustavi državni jezik v

Od 18. do 20. novembra je v zdraviliškem centru v Železni Kapli potekal letošnji kongres evropskih narodnih skupnosti, ki ga je že destič priredil Biro za slovensko narodno skupnost pri uradu koroške deželne vlade, tokrat v sodelovanju z Evropsko hišo Celovec, Oficirskim združenjem na Koroškem in Združenjem za deželno obrambno in varnostno politiko. Tri dni so se strokovnjaki iz več evropskih držav, Združenih držav Amerike in Avstrije posvetovali o možnostih reševanja etničnih konfliktov s pomočjo gospodarskih in varnostnih dejavnikov. Medtem ko je bil tretji dan namenjen vprašanju prispevka Evrope k stabilizaciji Jugovzhodne Evrope, so bili v petek na sporedu med drugim referati, ki so načeli temo gospodarstva na Koroškem. V ospredju pa je bil govor deželnega glavarja, ki je povedal svoje misli glede pomena narodnih skupnosti ob prelomu tisočletja.

Avstriji nemščina, ustavnopravni dokumenti pa da zagotavljajo manjšinsko zaščito.

Nazoren primer je Koroška za deželnega glavarja tudi v zvezi z evropskim regionaliz-

pripadniki manjšine ljudje, ki »ne obvladajo nemškega materinega jezika oziroma ne govorijo nemškega materinega jezika«. Opozoril je še na to, da nikogar ni moč siliti v priznavanje dru-

kandidatura za olimpijske igre ali nedavno ustanovljena agencija za regionalni razvoj. V regionalizmu pa vidi tudi možnost za razvijanje »socialnih tehnik«. »Kje so težišča v skup-

Na sliki (z leve) moderator dr. Albert F. Reiterer, dr. Bogdan Gruchman iz Poljske in Josef Picej, gen. tajnik SGZ

mom prihodnosti, češ da je na Koroškem že v letih 1918-1920 zmagal regionalizem nad nacionalizmom, pri čemer je omenil slovenski prispevek, ki da je medtem neosporovan. Idealnost avstrijske manjšinske politike je ponazoril še s tem, da je Avstrija tozadevno dossegla več kot predvidevajo evropski dokumenti o zaščiti regionalnih manjšin in jezikov. Na tem področju da ima Avstrija vzorno funkcijo za Evropo, kjer se še ni kaj dosti zgodilo za uresničitev obljubljenega evropskega narodnostnega prava in enotnih standardov. To da bi bil dosleden korak predvsem glede na vzhodnoevropske države.

Kaj so narodne skupnosti?

Kakorkoli že, več pozornosti je vredna definicija deželnega glavarja, kaj da so narodne skupnosti: ljudje z avstrijskim državljanstvom, ki nastopajo kot skupina, ki so zaznavni po geografskem kriteriju, se pravi, da živijo na določenem območju, ki kažejo pripravljenost biti drugačni kot večinski narod in imajo svojo narodnostno kulturo (Volkstum). Glede jezika pa je po freudovski menil, da so

gačnosti, da pa iz tega seveda ne sledi pravica do asimiliranja.

Ljubezen do regionalizma

Deželni glavar je – za razliko na primer od svojega nastopa na pliberškem jormaku letos jeseni, kjer je meje zacementiral – spet govoril v prid čezmejne sodelovanja v okviru regionalizacije Evrope. Da tak regionalizem lahko deluje, je po besedah deželnega glavarja treba akceptirati mejne črte in izvajati v Evropi ne samo deklarativno, temveč resnično raznolikost. Žal je ostal dolžen odgovor, kakšna naj bi bila ta raznolikost. Nadalje naj meje ne ločujejo, ampak naj služijo kot možnost za odskok iz izolacije. Pri tem je posebej omenil mostično funkcijo Koroške in Štajerske (kjer so tudi letos le zaradi neudeležbe KD Člen sedem, ki se zavzema za pravice Slovencev na avstrijskem Štajerskem, lahko izvedli čezmejni kulturni projekt v Radgoni, op. av.). V regionalizmu deželni glavar vidi tudi možnost odpora proti centralizmu, tokrat proti evropskemu, in kot možnost reševanja zgodovinskih in aktualnih želja kot sta to skupna

nih prizadevanjih?« se je vprašal deželni glavar. »Ali je važna obramba simbolov (9. oktobra je deželni glavar menil, da je treba pomesti z mitom o vojvodskem prestolu in Gosposvetnem polju kot zibelko slovenstva, op. av.) ali uveljavljanje vsebin? Je pomembno postaviti table ali opazovati jezikovno kompetenco?«

Dvojezične table so le simbol

S tem je deželni glavar, ki se je sicer lotil narodnostne tematike tako splošno, da so obratno možne kakršne koli natančnejše vsebinske opredelitve, zašel na bolj kočljivo področje, saj je s tablam, ki so tudi nekašen simbol pravice do rabe slovenskega jezika v javnosti, malodane odklonil tudi pravico slovenščine do prisotnosti v javnem prostoru. Le nemški napis »10. Volksgruppenkongress des Landes Kärnten 1999« v dvorani kapelskega zdraviliškega centra je to načelno stališče potrdil.

Glede še bolj kočljivega šolskega vprašanja je deželni glavar dvomno govoril o priborjenem, kompromisnem manjšinskem šolstvu, s katerim da niso vsi zadovoljni, da pa ne izpol-

njuje funkcije, ki bi bila slovenski manjšini ravno v škodo. Saj je delež maturantov in akademikov nad deželnim povprečjem. Še bolj nejasna – predvsem glede letos maja vložene peticije po ločevanju šol – je bila izjava, da gre v narodnostni politiki vendarle bolj za uveljavljanje vsebin in trajnega pozitivnega razvoja kot za obrambo simbolov, nakar je omenil, da imajo koroški Slovenci že tako lastne šole in institucije na kulturnem področju.

Koroška je torej po besedah deželnega glavarja skoraj v vsakem oziru zgled za vso Evropo, še zlasti za države, ki stremijo v Evropsko unijo. In seveda je zahteval, da Slovenija ustrezno ravna s svojimi manjšinami, pri čemer najbrž ni imel v mislih tudi italijansko ali madžarsko manjšino, temveč le Staroavstrijce.

Zaključno je deželni glavar razvijal še vizijo o regionalizmu, ki bi lahko bil primeren instrument za pospešen mirovni razvoj v Evropi. To pa naj bo Evropa raznolikosti in ne enoličnosti, brez nacionalističnih stremeljenj. Treba da bo preskočiti zgodovinske bariere (ni povedal, kakšne) in da obstajajo možnosti za čezmejni dialog, preko tega pa naj bi prišlo do skupnih prizadevanj, ki naj ustvarijo medsebojno zaupanje, je končal deželni glavar.

Tristrankarskega pakta ni

V tem duhu je tudi takoj pristal na predlog Janka Zwitterja, da se ustanovi okrogla miza v manjšinskih zadevah. Da bi slej ko prej na Koroškem obstojal takomenovani tristrankarski pakt v manjšinskih zadevah, je deželni glavar zanikal, potrdil pa je, da obstaja potreba po konsensu. Nekaj upanja je deželni glavar vtil še manjšim strankam z načrtovano reformo volilnega reda, ki naj bi ob petodstotni klavzuli (trenutno 10%) omogočil tudi narodni skupnosti pot v deželne gremije.

Iniciative gospodarstva

Mag. Josef Picej, generalni tajnik Slovenske gospodarske zveze (SGZ), je v svojem prispevku predstavil uspešen čezmejni projekt o mobilnosti delovne sile, v katerem od leta 1998 dalje sodelujejo poklicne šole v Sloveniji in na Koroškem. Cilj projekta so novi impulzi za medregionalno gospodarstvo ter uradno priznavanje izobrazbe, ki jo absolvirajo udeleženci projekta.

Praktično gospodarsko situacijo koroških Slovencev, ki ni ravno nadebudna, je predstavil dr. Anton Koren, podpredsednik ZGZ, ki jo je orisal kot problematično in podčrtal pomen delovnih mest na avtohtonem naseljenem področju in v slovenskem gospodarskem ambientu.

Andrej Leben

PLIBERK

Kultura – literatura

To je naslov literarnega zbornika, ki ga je ob svoji 25-letnici izdalo Društvo slovenskih pisateljev in pisateljic, podjunjski publiki pa predstavilo v četrtek, 18. novembra zvečer, v Kulturnem domu v Pliberku. Kljub neprijetnemu vremenu se je predstavitev udeležilo res lepo število poslušalcev in avtorjev. Po uvodnih taktih MoPZ »Foltej Hartman« in besedah predsednika SPD »Edinost« v Pliberku Jožka Hudla (društvo je bilo tudi soorganiza-

tor večera), je jubilejni zbornik podrobneje predstavil predsednik Društva slovenskih pisateljev, publicistov in prevajalcev v Avstriji (DSPPA) Herman Germ. Ob tem se je s šopkom rož zahvalil tudi tajnici DSPPA Aniti Hudl za vse delo ob nastajanju in dokončanju zbornika. V nadaljevanju večera so se pliberškemu občinstvu s svojim branjem kratko predstavili Kati Marketz, Ivanka Polanc, Tonči Haderlap, Niko in Lenčka Kupper, Anita Hudl, Jozi Pasterk, Martin Kuchling in Herman Germ.

Ta prijeten, vsebinsko zelo pester in raznolik večer je s petjem spremljal tudi Oktet Suha.

A. H.

PLIBERK

»En fajn večer«

V okviru svoje 90-letnice je SPD »Edinost« v Pliberku preteklo soboto skupaj z Društvom upokojencev Pliberk vabilo v farno dvorano v Pliberk na »en fajn večer«, ki so ga oblikovali MePZ DU Pliberk z Janezom Petjakom, MoPZ »Foltej Hartman« - SPD »Edinost«, vodi ga Dominik Hudl, in ženski pevski zbor »Lipa« DU Radovljica, ki ga že nekaj let uspešno vodi prof. Elizabeta Demšar-Zupan in ki je letos praznoval že 20 let svojega petja. Ženski pevski zbor »Lipa« nas vedno znova, kadar smo skupaj pri njih ali pri nas, preseneti s svojimi kakovostnimi glasovi, tokrat pa so

nas »Radovljiška dekleta« še drugače presenetila, saj so pripeljale s seboj Andreja Kokota, podžupana občine Radovljica in nečaka našega znanega pesnika Andreja Kokota. Med drugimi častnimi gosti pa je bil tudi mestni svetnik občine Pliberk Jurij Mandl s svojo soprogo Zalko.

Skozi ta res »fajn večer« pa nas je simpatično vodila članica Odra 73 Vera Sadjak. Prof. Jože Šifer, odbornik Zveze DU Radovljica, je povedal, da so sedaj z DU Pliberk tudi »uradno« prijatelji, saj sta obe društvi pred mesecem dni podpisali v Radovljici Listino o pobratenju.

Po končanem koncertu smo se preselili v kulturni dom, kjer smo ob dobri kaplici še dolgo nadaljevali s pevskim večerom.

A. H.

PRI CINGELCU NA TRATI

Oživljanje koroških kolednic

Preteklo nedeljo je kljub slabim vremenskim razmeram Martina Piko s Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jamnik v Celovcu predstavila novo zgoščenko »Eno pesem hoč' mo peti«. Dolgoletna želja inštituta je bila, da javnosti predstavi to izredno dragoceno gradivo kolednic iz inštitutskega arhiva ter živo koledovanje. Obširni projekt je predstavil Lajko Milisavljevič, ki je na osnovi gradiva iz zapuščine Franceta Cigana, Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jamnik, ki hrani posnetke slovenskega sporeda ORF in gradiva Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU

L. Milisavljevič z novo zgoščenko

v Ljubljani, dopolnil z arhivskim gradivom kolednic, ki jih je potem posnel v živo. Zgoščenka nudi izvrstne informacije glasbenim strokovnjakom, etnologom, poslušalci pa lahko podoživijo ozračje ob koledovanju.

Predstavitve zgoščenke so olepšale koledniške skupine z Radiš, Slovenjega Plajberka in Vogrč.

M. Š.

KOTMARA VAS

Nov odbor SPD Gorjanci

V soboto, 20. novembra 1999, je bil redni občni zbor SPD Gorjanci. V zadnjih treh letih se je marsikaj naredilo, marsikaj pa se je tudi, kakor je povedal dose-danji predsednik društva Jozi Pack, zamudilo. Na splošno se lahko trdi, da je bilo delo uspešno. Za novo predsednico, prvo v zgodovini društva, so udeleženci

občnega zbora izvolili Danico Hanuna, podpredsednica je Marija Vrečar. Tajnik je postal Črtomir Jank; namestnica je Monika Wieser-Zeichen. Blagajniške posle bo opravljal Hanzi Dragaschnig; namestnik je Valid Hanuna. Člana nadzornega odbora sta Erika Muri in Stanislav Vrečar. Nova predsednica Danica Hanuna se je zahvalila za zaupanje, prejšnjemu predsedniku Joziju Packu in staremu odboru pa za opravljeno delo. Društvenice in društvenike je prosila za pobude in za sodelovanje.

OSREDNJI KONCERT SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE

Koncert SPZ »Mojcej, oh Mojcej«

Osrednji koncert Slovenske prosvetne zveze je bil letos posvečen spominu na ljudskega pevca z nageljno Pavla Kernjaka. Izredno dobro obiskana koncerta v Bistrici v Rožu in Šentprimožu sta potekala pod geslom »Mojcej, oh Mojcej« Slovenska prosvetna zveza je s tema koncertoma zaokrožila spominske svečanosti z glasbenim sporedom, ki iz različnih zornih kotov prikazuje glasbeni opus Pavla Kernjaka.

Moški zbor »Trta« iz Žitare vasi s pesmijo Jaz pa moj hvažej

Kljub slabim vremenskim razmeram, zapadlo je četrta metra novega snega, so obiskovalci iz Roža, Gur in okolice napolnili dvorano na Bistrici do zadnjega kotička. Napetost in radovednost je bila pred koncertom zelo velika, kajti prireditelj se je odločil za koncert ob 100-letnici rojstva Pavla Kernjaka z njegovimi originalnimi skladbami in novimi priredbami. Z vizualno moderacijo pa je bilo prikazano življenje in delo skladatelja in zborovodje (arhivske filmske posnetke je prispevala Radio televizija Slovenija, tedanji pogovor pa je vodil Bogdan Pogačnik).

Ob začetku koncerta je podpredsednik SPZ Božo Hartmann pozdravil vse navzoče in na kratko orisal kulturni in glasbeni pomen Kernjakovega opusa. Človeški lik skladatelja Pavla Kernjaka pa je označil kot širokega, odprtega in z ljubeznijo naravnane navzven.

Duo Albert in Pavel

Čustveno je zapel MePZ »Danica« iz Šentprimoža

Spored so pričeli pevci iz Žitare vasi (vodi jih Pavli Stern), ki so že poleti izvedli stilni koncert Kernjakovih pesmi. Duho-vito in mojstrsko dovršeno so zvočno in mimično prikazali človeško in glasbeno podobo Kernjaka v vsej njegovi protislovnosti: melanholija, fatalizem, ironija, hudomušnost, veselje in neupogljiva življenjska volja (Regina, Pravljice oči, Jes pa moj hvažej, Mojcej). Vse te Kernjakove lastnosti, opevane v skladbah in modernih priredbah, so nepriemerljivo zaznamovale ta čudovit in enkraten koncert.

Prav tako so vžgale v srca poslušalcev modernizirane melodije in instrumentalne priredbe na jazzovski

način v izvedbi Tonč Feinig kvarteta in Dvojezičnega zbora, Mihija Vavtija in »Danice« ter Orkestra Glasbene šole. (Zakaj več Dravca ne šumi, Oj ti preburna ženska stvar, Sanje, Katrica, Materina sreča, Mladini, scherzo ...). Mešani pevski zbor »Danica« je ubrano in čutno zapel nekaj pesmi in se najmanj oddaljil od Kernjakove melodične izvirnosti. Duo »Pavel in Albert« sta prav tako ostala zvesta prvotnim melodijam.

Za konec je zbrana publika skupno z zbori ganljivo zapela himno koroških Slovencev »Rož, Podjuna, Zila«.

Osrednjega koncerta so se udeležili tudi častni gostje: sodrnik Pavla Kernjaka, konzul RS Jelovšek s soprogo, župan občine Bistrica Hubert Gradenežger, predsednik KKZ Jan-ko Zerzer, vodja majšinskega šolstva pri dež. šolskem svetu Tomaž Ogris s soprogo, predsednica Zveze slovenskih žena Milka Kokot, tajnik SPZ Janko Malle in drugi.

Mirko Štukelj

sprejet z navdušenjem

PO KONCERTU:

Miro Kernjak: Ta reč ni tako enostavna ... Tu je več kriterijev,

ki jih je treba upoštevati. Mislim pa, da je to bilo nekaj za mladino. Jaz kot starejši človek se težje uživim. Mladim je uspelo interpretirati Kernjaka. Čisto odkrito: dopadlo se mi je. Izvedbe MePZ »Danica« so me zelo navdušile, ker je bil prehod iz starega v novo počasnejši.

Hani Einspieler: Pesmi Pavla Kernjaka se lahko modernizirajo, če ostane jedro ohranjeno. Mislim, da je pametno, da se dela tak eksperiment. Modernizirane melodije Pavla Kernjaka tako postanejo privlačne tudi za mlajše. Mladi glasbeniki so absolutno ujeli Kernjaka. Je pač nekaj za današnji čas. Zbori so

zapeli s čutom, kot je to Pavle Kernjak vedno zahteval.

Rezi Pörsch: Za mene kot dolgoletno aktivno pevko se je bolj težko navaditi na jazz. Koncert pa je bil res odličen. Tonč Feinig je mojster na svojem področju in ga občudujem. Moderne priredbe so mi ugajale in imajo svoj čar. Posebno so mi ugajala izvajanja Žitrajčanov in pesem »Jaz pa moj hvažej«. Čestitam vsem nastopajočim.

Andrea Lepuschitz: Dopadlo se mi je, da so nekateri zbori in instrumentalisti na moderen način uprizorili Kernjakove pesmi. Priznati moram, da je »Mojcej, oh Mojcej« v prvotni obliki tudi zelo lepa pesem.

Hubert Gradenegger: Koncert je bil odličen in na visokem nivoju. Obiskovalci koncerta so aktivno sledili in moj vtis je bil, da so bili zelo navdušeni.

Slovenska prosvetna zveza je storila lepo potezo in se dostojno poklonila našemu ljudskemu pevcu in skladatelju Pavlu Kernjaku ob njegovi stoletnici rojstva. Poleg izbornega programa pa je bila kvaliteta te prireditve v tem, da je po 20 letih spet pripeljala Kernjaka med nas, ki smo ga le bežno poznali, zanj vedeli iz njegovih pesmi, predvsem pa med nekdanje njegove pevce, ko je vodil združene zборе.

Zaživel je stari Kernjak, Fili po domače, s svojim klobukom na glavi, s hudomušnimi očmi, s svojo vedrino, humornostjo in tudi pikrostjo. Na filmskem platnu seveda, s posnetkov intervjuja, ki ga je za ljubljansko televizijo pred davnimi leti posnel znameniti spremljevalec Slovenskega okteta Bogdan Pogachnik. Ta je že vedel, kaj je v oktetovem repertoarju Kernjak pomenil.

Kernjak je bil skladatelj »pesmi, ki ljubezen jih redi«, kot je rekel Prešeren. Prav nič ni skrival, da so mu bile razne

Katrc, Regine, Rozine in druge, pravične oči neimenovane največja spodbuda za zlaganje besedil in melodij. Pošten je bil do samega sebe, pošten do svojega naroda, kateremu je posvetil celo nekako himno Rož, Podjuna, Zilja.

Kernjak med nami

Pohvala naj velja tudi Kvartetu Tonča Feiniga in Dvojezičnemu zboru za pogumno jazzovsko in vokalno obdelavo dveh Kernjakovih pesmi, prav tako Žitrajčanom za njegovo Jaz pa moj hvažej pa Danici za vključitev saksofonista Vavtija. S tem je Kernjakova glasba samo pridobila.

Lep je bil tudi scenarij osrednjega slavnostnega koncerta. Nič odvečnega čevkanja, dramaturgija bi bila v lepem napetem loku, če ta ne bi dvakrat počil. In to ob obeh nastopih instrumentalnih skupin. Tu je režija odpovedala. Prav škoda!

J. R.

Veliko pozornosti smo letos namenili Pavlu Kernjaku. Prav nič ne preseneča, da je priljubljen in zasidran v srcih koroških Slovencev. Pozitivno pa smo presenečeni, da je njegova ljudska pesem postala eden izmed najbolj izrazitih biserov slovenske ljudske kulture. To smo občutili pravzaprav že celo letošnje – Kernjakovo – leto, saj so se ga številni pevci in pevke spomnili ali s posebnimi koncerti ali vsaj z njegovimi pesmimi, ki so postale stalnica v repertoarjih koroških slovenskih zborov.

Z zadoščenjem ugotavljamo, da je tudi letošnji osrednji koncert SPZ uspel v znamenju spomina na našega nekdanjega zborovodjo. Pozitivno

smo presenečeni predvsem zaradi tega, da tudi izredno neprijazne in prav nič vabljive vremenske okoliščine zadnji petek in zadnjo nedeljo ljubitelje Kernjakovih pesmi niso zaustavile na svojih domovih. Veseli smo, da so koroški Slovenci s številnim obiskom počastili priljubljenega skladatelja.

Zahvaljujemo se tudi vsem sodelujočim zborom, pevcem, instrumentalistom in Mihi Dolinšku za tehnično dobro opravljeno in domiselno prezentacijo Pavla Kernjaka v obliki vizualne moderacije.

Brez dvoma je dobro sodelovanje vseh izvajalcev pripomoglo k zadovoljivemu uspehu.

Slovenska prosvetna zveza

PREMIERA NA RADIŠAH

Veselo o žalostni princeski

Prizor z zaključka pradtave

Radiško gledališko sezono je spet kot prva začela mladinska skupina. Preteklo soboto je pred polno dvorano obiskovalcev uprizorila Veselo ogro o žalostni princeski slovenskega mladinskega pisatelja Frana Milčinskega. Aplavza kar ni hotelo biti konec. Radišani krepko stojijo za svojimi mladimi igralci in so ponosni nanje. Tako je tudi prav!

Fran Milčinski je svojo pravično komedijo o princeski, ki je kar naprej jokala in tožila o svojih bolečinah, postavil na dvor kneza Rožmarina in tudi ostalim vlogam dal izrazito botanična imena: Narcisa, Češmin, Potonika, Tulipan itn.

Knez razglasi nagrado pol kneževine in princesko za ženo tistemu, ki jo spravi v smeh, sicer pa izgubi glavo. Kar nekaj si jih prizadeva za nagrado (Blaž Kalamon, grof Češmin, Pavluša), a jim ne uspe, princeska le še bolj joka. Pa pride princ Tulipan s svojo oprodo Gašperjem. Slednji jo pripravi do smeha, ko si sezuje škorenj in pove, da se tako bolje počuti. Tudi princesa si sname svoje pretezne čevlje in bolečine so na mah mimo. Kako preprosto! Treba je bilo samo ugotoviti, da jo čevlji žulijo. V tem je Milčinskega izpoved predstave. Neuspeli tekmeči so pomiloščeni, čevljar obsojen na dosmrtno

dreto s poostreno smolo, princ Tulipan pa dobi princesko.

Igra je dimamična, razgibana z mnogo petega besedila, ki ga je uglasbil Edi Oraž. Režija in gib sta delo Alenke Hainove, kostumi pa Marine Bačar. Pri pultu za ton in luč so delovali Adrijan Povše, Hanes Tolmaier in Niko Wieser, največ zaslug za kostume je imel pole Leni Woschitz in Marine Bačar Andrej Lampichler st. Igrali so Sandra Lampichler, Majda Ogris, Tomaž Ogris, Aleksander Tolmaier, Alenka Orasche, Marco Tolmaier, Samo Lampichler in Ines Schiemann.

Skupina bi bila sposobna zahtevnejše predstave. To pa morda prihodnjič. J. R.

CELOVEC

Club tre popoli napoveduje več aktivnosti

Nedavno je imel Club tre popoli, društvo za pospeševanje sodelovanja v prostoru Alpe-Jadran, svoj redni občni zbor, na katerem so se odborniki dogovorili za smernice delovanja v prihodnosti. Dejavnost leta 1986 ustanovljenega kluba, ki se je v prvih letih

obstoja prizadeval za dobre sosedske odnose s Slovenijo in Furlanijo, je v preteklih letih nekoliko usahnila, zdaj pa želijo v sklopu prizadevanj R Slovenije za vstop v Evropsko unijo postaviti nova delovna težišča. Na to temo bo klub v naslednjih letih prirejal okro-

gle mize, seminarje, potovanja in podobne prireditve in nadaljeval z dvojezičnimi prireditvami, na katerih naj bi ne glede na stopnjo znanja nemškega, italijanskega in slovenskega jezika tekel sproščen pogovor o aktualnih, čezmejnih vprašanjih.

CELOVEC

Razstava Petra Weibela

Peter Weibl (roj. 1944), umetnik, kurator, filozof, umetnostni in medijski teoretik, občasni rockovski pevec in guru sodobne avstrijske umetniške scene, trenutno razstavlja v Koroški deželni galeriji. Weibl se posveča predvsem elektronskim medijem in njihovega vpliva na zaznavanje prostora in časa. Projekt, ki ga je realiziral za Celovec, je svojevrsten, saj doslej v Odesi rojeni umetnik v Avstriji še ni pokazal tako obširne razstave. Weibl, ki predstavlja

nov tip renesančnega umetnika-inženirja, organizira svoje umetniške teme v trikotniku tehnologija-politika-kultura in ga opazuje v njihovi dinamiki in medsebojni pogojenosti. Jezik njegovega dela je tako preprost kot je prodorna njegova sporočilnost: gre za oblast medijev nad vsebinami. Vseeno je, ali gre za stare ali nove medije. Za razstavo v deželni galeriji je Weibl zasnoval mnogo novih del. Razstava je odprta do 30. januarja 2000.

KRANJ

Umrli gledališčnik Jakob Kurat

Pretekli teden je umrl dolgoletni direktor Prešernovega gledališča Kranj in promotor festivala Teden slovenske drame Jakob Kurat. Leta 1939 rojeni Kurat je s svojim dolgoletnim delom na področju kulture in gledališke umetnosti pustil neizbrisni pečat. Kot nekdanji tajnik Zveze slovenskih kulturno-prosvetnih organizacij in tudi kot ravnatelj Prešernovega gledališča je sodeloval tudi s slovenskimi kulturnimi ustanovami na Koroškem.

PRIREDITVE

ČETRTEK, 25. 11.

GRADEČ, v klubu KSŠŠG
20.00 Fešta »White Russian«

PETEK, 26. 11.

ŠENTPETER PRI ŠENTJAKOBU,
Višja šola
9.00 Dan odprtih vrat. Vodstvo po
šolskih prostorih in prigrizek ob
9., 10. in 11. uri
TINJE, Katoliški dom prosvete
9.30 Simpozij »Sveta vera vam bodi
luč, materin jezik pa ključ do
zveličavne narodove omike«. Simpozij se nadaljuje 27. 11. 1999
REBRCA, Mladinski center –
Referat za družino pri KA
18.00 Srečanje družin ob sprostivni in
meditaciji. Traja do 27. 11.
1999, do 16. ure
ŠENTPRIMOŽ, Kulturni dom –
SPD Danica, Dvojezični zbor
19.30 Koncert skupine Insingizi
(Zimbabwe)
VELIKOVEC, Jazzcafe Sanuk
20.30 Michael Erian Quartett

SOBOTA, 27. 11.

ŠMARJETA V ROŽU, v župnišču
09.00 Dnevi petja '99. Seminar traja
do 28. 11. 99, do 14. ure
BOROVLEJE, Farna cerkev
19.00 Predstavitve zgoščenke
»Čar božiča« (Kvartet bratov
Smrtnik, Oktet Suha, VOX,
Kvartet Borovlje)
RADIŠE, kulturni dom – SPD
Radiše
19.00 Občni zbor
CELOVEC, v dvorani BKS, St.
Veiter Ring – Club tre popoli
19.30 Koncert – Eleonora Matijašič
(sopran) in Elisabetta Buffulini
(klavir)
ŠENTJANŽ V ROŽU, k & k
19.30 Otvoritev razstave Luke Popiča
– grafike
PLIBERK, Farna dvorana –
20.00 Koncert »Rožmarin spomin«

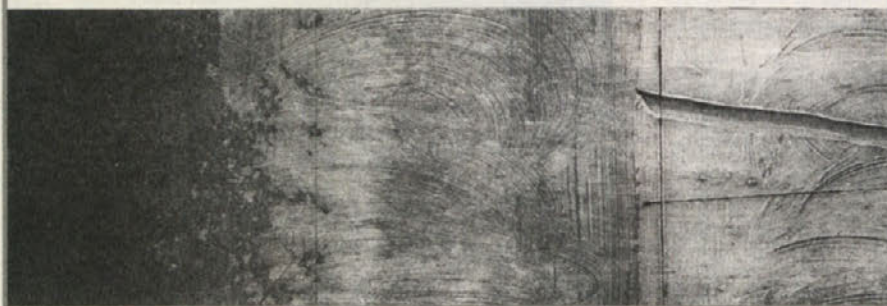
NEDELJA, 28. 11.

BEKŠTANJ-ŠTEBEN, Farna cerkev
na Škocijanu –
15.00 Adventno srečanje.
Nastopajo: MoPZ Jopa Baško
jezero, Villacher Doppelsextett,
Quintett femmine Lussari
SELE, Farni dom
15.00 Gledališka predstava »Matiček
se ženi«. Gostuje: igralska sku-
pina SPD Danica
LIBUČE, Galerija Falke
17.00 Odprtje razstave Nace Rojnik
(Skulpture in objekti iz leta
1999) in Franza Brandla (Risbe
in slike)
ŽELEZNA KAPLA, Mestna cerkev
19.00 Predstavitve zgoščenke
»Čar božiča« (Kvartet bratov
Smrtnik, Oktet Suha, VOX,
Kvartet Borovlje)
PONEDELJEK, 29. 11.
CELOVEC, Univerza, predavalni-
ca 9 – Komunistična študentska
zveza v Celovcu
18.00 Vojna na Balkanu; predava:
Hannes Hofbauer (avtor in iz-
dajatelj knjige z istim naslovom)
SREDA, 1. 12.
ŠENTJANŽ V ROŽU, k & k
19.30 Predavanje »Frühkindliche
Mehrsprachigkeit im Kindergarten«

K&K V ŠENTJANŽU

Luka Popič

Skozi vse kravje trebuhe gredo televi-
zijske oddaje in so dokončno prebav-
ljene, še preden dosepejo v glave opa-
zovalcev. V soboto se temu lahko izo-
gne vsak, katerega zanima, ali »pred-
metni značaj »podob«, sam zase in na-
videz brez dotika z »zunanjim sve-
tom«, vase zagledano pripoveduje vz-
nemirljivo zgodbo domišljene likovne

PRAZNUJEJO! Marija Sienč-
nik iz Dobrle vasi – 85. rojstni
dan; Marija Reichmann iz Ce-
lovca – 40. rojstni dan; Katari-
na Dovjak iz Podgrada – roj-
stni dan in god; Katarina Tür-
ner iz Lovank – rojstni dan; Alojz Ra-
schun iz Mlinč – 80. rojstni dan; Marija
Rupic iz Pogreč – rojstni dan; Janez Strutz
z Rude – 50. rojstni dan; Katarina Ker-
bitz iz Vogrč – okroglo obletnico; Anica
in Flori Koschat iz Podgorij – zlato poro-
ko; Rajmi in Urša Ojster z Obirskega –
zlato poroko; Katri Roblek s Kota v Selah
– 80. rojstni dan in god; Karl Kulterer iz
Rakul pri Tinjah – rojstni dan; Janez Pet-
jak iz Štebna – rojstni dan; Rezi Oraže in
Kati Oraže iz Sel – rojstni dan; Hanzi
Haller z Rut nad Baškim jezerom – 66. ro-
jstni dan in god; Kati Luschnik iz Borovij
pri Pliberku – 70. rojstni dan; Rozi Krušic
iz Velinje vasi – 31. rojstni dan; Marija
Vodivnik iz Vogrč – 89. rojstni dan; Toni
Malle iz Lepene – 60. rojstni dan; Mici
Sadolšek iz Lobnika – rojstni dan in god;
Andrej Boročnik iz Libuč – rojstni dan in
god; Mili in Nuža Dovjak z Borovnice –

ČETRTEK, 2. 12.

CELOVEC, Mohorjeva knjigarna
19.00 Otvoritev razstave »Občutki«
Alberta Mesnerja. Glasbeni
okvir: Kristijan Filipič (prečna
flavta), Janez Gregorič (kitara)

SOBOTA, 4. 12.

ŠENTPRIMOŽ, Kulturni dom
17.00 Občni zbor Slovenske prosvetne
zveze
BOROVLEJE, pri Cingelcu na Trati
– SPD Borovlje in ans. Drava
20.00 Predstavitve zgoščenke
»Trajanje« ansambla Drava

NEDELJA, 5. 12.

ŠMIHEL, Farna dvorana – KPD
Šmihel
11.00 Otroška igra »Oh te ure«.
Nastopajo: otroci dramske dela-
vnice Brede Pugljeve iz
Maribora
GLOBASNICA, pri Šoštarju – SKD
Globasnica
14.30 Opereta »Miklavž prihaja«.
Nastopa domača igralska sku-
pina SKD Globasnica
BOROVLEJE, pri Cingelcu na Trati
– SPD Borovlje
15.00 Miklavževanje za otroke
RADIŠE, – SPD Radiše
16.00 Miklavževanje po domovih

avanture, ki se napaja v konceptualno
zasnovani igri in protigri vsepožira-
joče črtnine ter slepeče ožarjene beline.
Luka Popič, slikar in grafik iz Podgor-
ja pri Slovenj Gradcu, ne prebavlja za
opazovalca, temveč ga prepusti same-
mu sebi.

Odprtje razstave bo v soboto, 27.
novembra 1999, ob 19. uri v k & k
centru v Šentjanžu. Kantavtor Mi-
lan Kamnik bo odprtje glasbeno za-
okrožil.

Za prigrizek in pijačo je skrbjeno!

SLOVENSKI
VESTNIK

čestita!

zlato poroko; Nataša Thaler
z Radiš – 20. rojstni dan;
Kati Jančko z Obirskega –
65. rojstni dan; Marija
Krainz iz Gorič – 42. rojstni
dan; Oto Struger z Obirske-
ga – rojstni dan; Katja Krištof iz Dvora –
rojstni dan; Marija Jernej iz Črgovič –
rojstni dan; Katarina Kordež iz Male vasi
– rojstni dan; Janez Pernat z Bistrice nad
Pliberkom – rojstni dan; Katarina Jelen iz
Libuč – rojstni dan; Marija David iz Vo-
grč – rojstni dan; Anton Pukl iz Dvora –
rojstni dan; Viktorija Granik iz Celovca
– rojstni dan; Katarina Mandl iz Libuč –
rojstni dan; Brigita Prušnik v Tretrah –
rojstni dan; Andrej Kokot iz Celovca –
rojstni dan; Hanzi Weiss iz Šentjanža –
rojstni dan; Engelbert Wasner iz Sel –
rojstni dan; Travdi Goritschnig s Sv. Ane
nad Ribnico – rojstni dan; Walter Gutov-
nik iz Podjune – rojstni dan.

SPD Borovlje in ansambel Drava
vabita na

predstavitve zgoščenke
»TRAJANJE« ob 25-letnici
ansambla »DRAVA«
4. 12. 1999 • 20.00
pri Cingelcu na Trati

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev
za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/51 43 00-0 • faks -71

UREDNIKA
dr. Andrej Leben (-34) Jože Rovšek (-30)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)
IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50 566
VSI
Tarviser Straße 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletext 299

Četrtek, 25. 11. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zila

Petek, 26. 11. ■ 18.10 Utrip kulture

Sobota, 27. 11. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi ...

Nedelja, 28. 11. ■ 6.06 Dobro jutro, Ko-
roška / Guten Morgen, Kärnten! (diakon
Herman Kelih) 18.00 Glasbena mavrica

Ponedeljek, 29. 11. ■ 6.06 Kratki stik

Torek, 30. 11. ■ 18.10 Otroški spored

Sreda, 1. 12. ■ 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

Nedelja, 28. 11. ■ 13.30 ORF 2 • Osrednji
koncert Slovenske prosvetne zveze ob 100-
letnici rojstva Pavla Kernjaka • Slovenske
kolednice od Zile do Podjune zbrane na
zgoščenki • »Zaklad čarovnice Jezibabe« –
1. epizoda televizijske produkcije sloven-
skih sporedov ORF • Iz zakladnice Willija
Krajgerja: Božične voščilnice, stare 100 let
in več • Sedmerboj južnokoroških vasi:
Prva dnevna zmaga za Selane

Ponedeljek, 29. 11. ■ 3.55 ORF 2 – Po-
novitev 16.30 TV SLO1 – Ponovitev

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

VSAK DAN ■ 6.00 Dobro jutro, sonce
8.00 Domače viže in zborovska glasba
8.30 Živa (do 10.00) 14.00 V taberni
16.00 Od štirih do šestih

Nedelja, 28. 11. ■ 8.00 Otroški vrtljak
8.30 A capella 15.30 Voščila

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PETEK, 26. 11. ■ 10.00 Kalejdoskop
11.00 Kärnten unten durch (pon.) 12.00
Poročila 12.07 Divan 13.00 Kultura:
Predstavitve knjige Czernowitz 18.00
Glasba 18.45 Poročila 19.00 Otroški ko-
tiček 19.15 Glasba 20.00 Soundcheck
21.00 DJ-Line 24.00 Po Koroškem (pon.)

SOBOTA, 27. 11. ■ 10.00 Forum 11.30
Krieg Sinn und Wahnsinn 12.00 Poročila
12.07 Divan 13.00 Die Welt ein Dorf:
Energie, Politik in Zeiten des offenen
Marktes 18.00 Sto decibelov 18.45
Poročila 19.00 V pogovoru: Maria Novak
Trampuš (pon.) 20.00 Yugo-Rock 23.00
Club Karate

NEDELJA, 28. 11. ■ 10.00 Evropa v enem
tednu (BBC) 10.30 Glasba 11.00 Lite-
rarna kavarna: Lyrikfestival im Zentrum
für seelische Gesundheit 12.00 Poročila
12.07 Divan 12.30 Special: Nevarnosti
novih svovoščin na delovnem mostu
18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Alpe
Adria 20.00 Sunday Loops DJ Nova 22.00
For those about to Rock 24.00 Glasba

PONEDELJEK, 29. 11. ■ 10.00 Kalejdoskop
12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Alpe
Adria (pon.) 18.00 Kärnten unten durch
18.45 Poročila 19.00 Otroški kotiček
19.15 Blazno resno o seksu (8) 20.00
Take the Jazz Train 22.00 Die Welt ein
Dorf: Energie, Politik in Zeiten des offenen
Marktes (pon.) 23.00 Šoja & Elster (pon.)

TOREK, 30. 11. ■ 10.00 Kalejdoskop
12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 V po-
govoru 18.00 Sport 18.45 Poročila 19.00
Otroški kotiček 19.15 Glasba 20.00 No-
che Latina 22.00 Literarna kavarna (pon.)
23.00 Nachtfalter 1.00 Sport (pon.)

SREDA, 1. 12. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.30
Vox latina 12.00 Poročila 12.07 Divan
13.00 Po Koroškem 18.00 Glasba 18.45
Poročila 19.00 Otroški kotiček 19.15
Glasba 20.00 Ruff Radio 22.00 Madforce
24.00 Special: Nevarnosti novih svoboš-
cin na delovnem mostu (pon.)

ČETRTEK, 2. 12. ■ 10.00 Kalejdoskop
12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Planet
music 18.00 Šoja & Elster 18.45 Poročila
19.00 Otroški kotiček 19.15 Yesterday &
Today 20.00 Music for the Masses 23.00
Freak Show 1.00 Soundtrack

PORTRET

Slovenski kozolci in gore Jaka Čopa

Fotografski poet slovenskih gora in kozolcev Jaka Čop je slavil svoj 88. rojstni dan. Rodil se je 26. oktobra leta 1911 na Jesenicah. Sedaj pa že vrsto let živi na Rodinah pri Žirovnici in s svojega doma se najraje vsakič ozre proti goram, saj jim je posvetil vse življenje. Čopov Jakec, kot mu pravijo prijatelji, je vsekakor vodilna osebnost slovenske krajinske, predvsem goriške fotografije in seveda njen starosta, saj ga verjetno ni med mojstri fotografiji, ki bi tako dolgo in vztrajno s fotoaparatom potoval po slovenski deželi, predvsem tam, kjer ta kipi kvišku, kot pravi Jaka Čop.

Več kot dve desetletji je iskal motive s slovenskimi kozolci. K temu pa so ga prav gotovo pritegnili in čustveno vznemirili razpadajoči kozolci in sodobni betonski, ki bolj in bolj spreminjajo značaj domače pokrajine. Drobnega sivega moža poznajo povsod. Zlasti otroci ga imajo radi, pripovedovati zna tako zanimive zgodbe, posebej tiste o gorah in o Zlatorogu, ki kraljuje tam med skalovjem, prav na vrhovih. In na mnogih srečanjih z otroki je vedno ponavljal: »Kdor ne ljubi naših gora, ne more ljubiti naše domovine!«

Mojstru planinske fotografije je 88 let in le malokdo more verjeti, da je ta žilavi možak s poškodovano nogo zmogel prehoditi vse planinske poti. Njegovo oko je videlo, kar mu lahko zavida najbolj hrepeneč in

Starosta goriške fotografije Jaka Čop

vnet planinec. Videlo je zarje in meglice nad vrhovi, videlo hudoorne oblake nad previsi, videlo vse, kar živega hodi in kroži po skalah in po nebu nad njimi. Ni bilo vremena, ki bi oviralo strastnega fotografa in

iskalca planinskih podob. Za njim je vrsta nadvse popularnih fotografskih monografij: Svet med vrhovi (1962), Raj pod Triglavom (1968), Viharniki (1970), Kraljestvo zlatoroga (1989), Slovenski kozolec

(1993), Trenta in Soča – doline, gore in ljudje (1997). Jakec je sodeloval na številnih skupinskih in samostojnih razstavah, svoje fotografije pa je objavljaval v številnih časopisih in revijah s planinsko tematiko. L. K.

NONČA VAS

Mariji Buchwald ob 75-letnici

Prejšnji teden je v krogu svojih dragih praznovala priljubljena in povsod znana Marija Buchwald svojo 75-letnico. Jubilatka, kate-re življenje ni bilo vedno postlano s cvetjem, je ostala kljub vsem križem vsa leta dobrega srca, vedno marljiva od jutra do večera za svoj dom in za svoje. Že kot mlada deklica je morala zaradi družinskih razmer iti služiti, da si sama pridela kos kruha. V tej brezpravni dobi je spoznala svojega poznejšega moža Pukrovega Anzana, delavca – železničarja. Sklenila sta, da gresta skupno pot, ne da bi imela drugega bogastva kot močno voljo in štirih pridnih rok. Zagrabila sta za delo. Najprvo grunt za bajto, potem začetek gradnje brez denarja, ki sta jo z velikim prizadevanjem in vztrajnostjo dokončala. Vselila sta se v novi dom, ki sta mu dala ime pri Serajniku. Mož Anza je igral v Miklovi Zali Serajnika, zato nosi hiša to ime.

V slogi in razumevanju sta prebrodila vse lepo in hudo in v sreči in ljubezni sta vzgojila tri hčerke v zavedne člane naše materine slovenske skupnosti.

Ko je bilo tako rekoč že vse pod streho, pa se je na veliko

žalost in skrb vse prevrglo zaradi bolezni moža, ki je moral vzeti slovo od svoje žene in hčerk. Hudo je bilo, skoraj bi rekel brezupno, a korajžna, samozavestna in pridna Serajnikova Moja, kakor ji pravimo po domače, je vse to prestala in se še bolj zarila v delo.

Kljub letom in hudi prestali bolezni še naprej skrbi in dela za svoje drage. Vedno jo srečamo prijazno, nasmejana in jo občudujemo, kako vse to zmore. Poleg tega pa je ob domu hčerke, kjer sedaj stanuje, polno lepih rož od zgodnje vigredi do pozne jeseni. Koliko dela in prizadevanja je, da se rože pokazujejo v svoji lepoti vsem mimoidočim, njej pa v veliko veselje in ponos. Kljub vsemu delu in razdajanju za druge si je jubilatka vedno vzela čas za naše prireditve in jih obiskovala in navduševala še druge. Ni bilo prireditve, kjer ne bi bilo tudi nje.

Draga Moja, iskreno Ti želimo, da bi še dolgo uživala ob rožah, da bi ostala še dolgo let zdrava in srečna, da bi bila jesen tvoje poti lepa in sončna.

ikej

DUNAJ

Pogled v internet, ki se spleća

Mednarodni znanstveni raziskovalni Inštitut za preučevanje in pospeševanje avstrijskih in mednarodnih literarnih procesov (INST) s sedežem na Dunaju je nedavno obhajal peto leto obstoja. Danes združuje 350 članov iz več kot 50 držav, ki raziskujejo pomen literarnih in kulturnih procesov za razvoj in samorazumevanje različnih družb.

X. sekcija inštituta se ukvarja z večjezičnostjo, religijami, nacijami, multi-, inter in transkulturalnostjo. Posebnost delo-

vanja inštituta je, da združuje več kot znanstvenike tudi v internetu. V okviru teh aktivnosti izvaja poleg znanstvenih konferenc samih t. i. Online Research Cooperation (ORC) – interesno znanstveno sodelovanje. Na zadnji konferenci v Parizu, ki je potekala v okviru Unesca (SV je poročal), je sodelovalo okoli 70 znanstvenikov na kraju samem, 3000 znanstvenikov iz celega sveta pa je sodelovalo prek interneta. Spletne strani je obiskalo še nadaljnjih 30.000 uporabnikov

interneta, ki so skrbeli za živahno mednarodno razpravo. V okviru tega je izšel tudi članek (v treh jezikih) Bojana Iljice Šnabla o komunikacijskih problemih majhnih jezikov v razpravi o evropski integraciji.

Informacije o inštitutu in njegovem delovanju v zvezi z manjšinami lahko dobite pod naslovom:

<http://www.adis.at/arlt/institut> ali na domači strani Bojana Iljice

Šturma: <http://homepages.msn.com/ReportersAlley/bojan-iljica/index.html>.

A. L.

MENGEŠ

Slavčki za leto 1999 podeljeni

Center za usposabljanje in varstvo invalidnih oseb iz Mengša in časnik Slovenske novice sta letos že šestič organizirala humanitarno glasbeno prireditev »Slovenski slavček«. Na prireditvi je nastopilo pet narodno-zabavnih ansamblov po izboru bralcev Slovenskih novic, posebna komisija pa je na koncert povabila tudi obetavno skupino. Na prireditvi so okronali kralja polk in valčkov in podelili Suovanovo nagrado.

Ansambel Franca Miheliča je prejel najvišje priznanje – diamantnega slavčka, ansambel bratov Poljanšek rubinastega, ansambel Frajkinclan zlatega, ansambel Zasavci srebrnega in ansambel Tonija Verderberja bronastega slavčka. Za najobetavnejšo skupino je bil razglašen ansambel Vasovalci. Nastopajoči so se odpovedali

honorarju v korist izgradnje Naše hiše. Souvanovo nagrado je prejela Fanika Požek za življenjsko delo za pisanje pesmi in besedil. Nagrado podeljuje SAZAS. Kralj polk in valčkov je postal Jože Burnik, ki je napisal več sto izvirnih skladb.

Prireditve so kot vsako leto popestrile narodne noše, ki jih zbere Mimi Videmšek. V dvorani se je zbralo preko 1400 gledalcev, med njimi so bili tudi predstavniki pokroviteljev in občin, na prireditvi pa se nam je priključila tudi prva dama Slovenije Štefka Kučan in predstavnica ministrstva za delo, družino in socialne zadeve gospa Vladoška Cimperman. Izkupiček prireditve gre v sklad za izgradnjo bivalne enote za odrasle duševno manj razvite.

Jože Mlakar

Pismo bralca

Krivica, storjena V. Polanšku

Kot član Društva slovenskih pisateljev, publicistov in prevajalcev sem se razumljivo odzval vabilu na jubilejno prireditev ob 25-letnici ustanovitve tega brez dvoma pomembnega združenja tvorcev slovenske besedne umetnosti na Koroškem oz. v Avstriji, ki je pred nedavnim potekala v k & k centru v Šentjanžu v Rožu. V tozadevnem poročilu je v zadnji številki SV med drugim zapisano, da je predsednik društva Herman Germ ob koncu na branje povabil še Fabjana Hafnerja, Gustava Januša in s posebnim poudarkom prvega, dolgoletnega, sedaj častnega predsednika prof. Janka Messnerja.

Čutim se dolžnega, da opozorim na neresnico, ki je ob tej priložnosti bila izrečena in zapisana, kajti prof. Janko Messner ni bil prvi predsednik DSPA, temveč Valentin Polanšek. Na to nedopustno napako sem po prireditvi opozoril predsednika Hermana Germa, nakar mi je odgovoril, da ima tak podatek od tajnice Anite Hudl. Slednja tudi v članku, objavljenem v zborniku, izdanem ob društvenem jubileju, kjer piše o dejavnosti društva, ne omenja, da je bil Polanšek prvi predsednik DSPA. Morda je res, da sedanja tajnica in predsednik tega ne vesta, očitno pa nista pregledala celotnega arhiva društva, ki ga vodita. Vendar bi to moral vedeti soustanovitelj društva, prof. Janko

Messner. Zato sem pričakoval, da bo predsednikovo napako popravil. A nič takega se ni zgodilo. Tako je jubilejna proslava zame izvenela z občutkom krivice, storjene Valentinu Polanšku. Namesto da bi v spomin pokojnega predsednika na njegovo gomilo na pokopališču ob vznožju Obirja položili cvetje, je bil prezrt in pozabljen. Tega pesnik Valentin Polanšek ne zasluži. Nasprotno! Krivico je treba popraviti! Mislim, da bi bilo spodobno, da društvo Slovenskih pisateljev priredi večer Polanškove poezije, saj njegova literatura brez dvoma sodi med najboljše dosežke slovenske povojne književnosti na Koroškem.

Andrej Kokot, Celovec

Pismo bralke

Dragi prijatelji, zadnjič ko sem gledala »Dober dan (bolje bi bilo Nasvidenje, Koroška«, sem videla prispevek o dvojezičnem trgovskem plesu. Ne da bi si mislila, sem zagledala gospoda doktorja Haiderja na ekranu. S ponosom je organizatorica tega plesa, gosposodična Olga, govorila gledalcem te oddaje, da je vesela njegovega obiska, saj so ga tudi povabili (!!!), kajti zdaj KONČNO prizna dvojezično šolo. Cisto pa je pozabila ta mala punca, da je tudi on bil eden izmed tistih, ki so včasih, po vsej verjetnosti še

danes, kričali o strupu te dvojezične šole v Klagenfurtu. Najhuje pa se mi je zdelo, da nobeden, ne profesorji ne dijaki niti ne intelektualci niso protestirali, ga ne zmerjali in ga ne vrgli iz ÖGB-jevske plesne dvorane. Mislim, da lahko lepo počasi res rečemo nasvidenje Koroška, kajti dolgo ne bomo več, če bomo vsakega, ki nas zmerja, pristrčno vabili na naše plesne in prireditve. Pa res smo »tumast folk«, kakor je že pravil rajni gospod Kramberger.

Lepo vas pozdravlja
Majda Krivograd, Gradec

BAŠKO JEZERO: DRŽAVNO KOLESARSKO PRVENSTVO 2000

Paco: »Pričakujem napete dirke«

Ali bodo Wrolichu lahko čestitali tudi ob uspehu na državnem kolesarskem prvenstvu leta 2000?

Od 23. do 25. junija 2000 bo Avstrijska kolesarska zveza skupno z občino Bekstanz priredila državno kolesarsko prvenstvo. Kolesarji iz raznih držav se bodo pomerili v treh disciplinah, in sicer v gorski, cestni in dirki posameznikov. Organizatorji pričakujejo približno 150 kolesarjev amaterjev in dirkačev iz profesionalnega tabora. Državno prvenstvo bo zaokrožil bogat

spremljevalni turistični program, ki obsega kolesarski maraton »Brez meja« na tromeji, družinsko kolesarjenje, tekmovalne posameznikov okrog Baškega jezera, tradicionalni kmečki trg in številne družabne prireditve.

Domača asa »Paco« Wrolich in Hannes Hempel, ki proge poznata kot svoj lastni žep, gotovo sodita med favorite na tem prvenstvu. Koroško torej čaka

nadaljnji kolesarski in rekreacijski dogodek.

»Paco« Wrolich: »Od vsega začetka sem podpiral zamisel in načrt, da se pri nas kdaj organizira državno kolesarsko prvenstvo. Zanimanje na Koroškem je zelo veliko. Naš cilj je pritegniti čim več gledalcev in gledalk ob proge. Pričakujem napeta tekmovalja in moja tiha želja je stati na najvišji stopnički.« M. Š.

1. SUPER-TRIM-SEDMEROBOJ KOROŠKIH VASI '99

Tokrat so zmagali Selani

Po šestih od sedem tekmovalj vodi v skupni razvrstitvi s 77 točkami Železna Kapla, ki si je z drugim mestom v Bilčovsu

hkrati tudi že zagotovila zmago na 1. Super-trim-sedmerboju '99! Bilčovs pa je s tretjim mestom uspešno ubranil drugo po-

Selani prvič med zmagovalci supertrima

zicijo (45 točk), medtem ko so se Selani s prvo dnevno zmago povzpeli od zadnjega na tretje mesto in imajo zdaj 44 točk. Četrta je Zahomc (41 točk), na zadnje mesto pa je zdrsnil Pliberk (35 točk).

Na sporedu 6. tekmovalnega dneva je bilo kegljanje v cilj na asfaltu (moški), ženske so se poskusile v košarki (meti v koš), dekleta in fantje pa so se pomerili v streljanju oz. metu žogic v cilj. Tekmovalna v telovadnici ljudske šole oz. na kegljišču v Bilčovsu se je tokrat udeležilo devet ekip oz. 36 tekmovalcev in tekmovalk iz Bilčovsa (3), Zahomca (2), Železne Kaple (2), Sel in Pliberka (po 1).

Rezultat 6. tekmovalja:

1. Sele I (15), 2. Železna Kapla II (10), 3. Bilčovs I (7), 4. Zahomc (5), 5. Pliberk (4). I. L.

ODBOJKA

Proti Hartbergu je zmaga obvezna

Medtem ko ženska ekipa SK Aich/Dob slavi zmago za zmago in ima dobre možnosti, da se povzpne v 1. ligo, moški enostavno ne najdejo konstantne forme. Po dobri tekmi proti Sokolu z Dunaja in zmagi je sledil spet poraz. Ta ritem se ponavlja že nekaj tednov. V tekmi proti Ennsu na domačih tleh ekipi spet ni uspelo osvojiti dveh točk, ki bi jih nujno potrebovala, da si okrepi samozavest.

Kapetan Martin Micheu: »Jaz se sam čudim, da naša forma tako močno niha. Menim, da nekateri igralci ne dajo vsega od sebe, kar bi bilo za zmago pač potrebno. Jaz sem v soboto dejansko slabo igral. Delali smo neumne napake in končno izgubili z 0 : 3. Proti Hartbergu prihodnjo soboto pričakujem zmago.«

M. Š. Legionar Boris Kempa (stoje) gleda za žogo ...

NAMIZNI TENIS

Bilčovščani jesenski prvaki!

Močnejša ekipa NTK Bilčovs B si je dokončno zagotovila naslov jesenskega prvaka v 2. razredu-sredina! V gosteh je doslej neporažena trojka Peter Pavček, Rupert Gasser, Sigi Quantschnig v neposrednem dvoboju za 1. mesto premagala tekmece iz Vrbe kar s 7 : 3 in si tako zagotovila 1. mesto na lestvici. Bilčovščani zdaj vodijo v skupnem seštevku s 4 točkami naskoka pred Vrbo (ki ji je odvzela pomembno točko tudi druga ekipa Bilčovščanov) in petimi točkami pred tretjeuvrščeno Kotmaro vasjo.

Pa še en rekord velja poudariti: mladi Kranjčan Peter Pavček je v letošnjem prven-

stvu še brez poraza, kar pomeni, da tudi jasno vodi na lestvici posameznikov. In to kar z impozantnim razmerjem iger 21 : 0!

Druga ekipa iz Bilčovsa, NTK Bilčovs A, je po senzacionalnem remiju z Vrbo v predzadnjem prvenstvenem krogu podlegla ekipi ASC Celovec s 4 : 6. S 5 točkami pa je trenutno na 6. mestu.

Rezultati: Vrba A – NTK Bilčovs B 3 : 7; točke za Bilčovs: Peter Pavček 3, Rupert Gasser 3, Sigi Quantschnig 1.

ASC Celovec – NTK Bilčovs A 6 : 4; točke za Bilčovs: Miha Hornböck 2, Hanzi Gasser 1, Andrej Mohar 1. I. L.

KLAVZURA SAK

Iskati dodatne finančne vire

Vodstvo SAK je pretekli teden na klavzuri razpravljalo o prihodnosti kluba; kako dvigniti ugled SAK, kako športno napredovati in pridobivati dodatne nove spozorje in eventualno nove igralce. V ta namen sta bili ustanovljeni dve delovni skupini, ki naj kratkoročno izdelata koncept in operativno

postopanje, da se ti cilji tudi dosežejo. Veliko je bilo tudi diskusije o neuspešni jesenski sezoni in porazni uvrstitvi na lestvici.

Soglasno je bil tudi sprejet sklep, da se SAK ne bo prostovoljno umaknil iz regionalne lige kot so to nekateri odborniki želeli. K regionalni ligi ni alternative, drugo je seveda, če SAK izpade.

Na občnem zboru prihodnje leto junija bo izvoljen nov odbor, ki bo moral začrtati smernice za novo sezono 2000/2001. M. Š.

REZULTATI

Košarka

KOŠ (šolarji) – Union Celovec 46 : 26
Beljak – KOŠ (mladinci) 49 : 70
Najmlajši so na turnirju v Trgu osvojili odlično 3. mesto!

ŠAH

SŠK Obir I – SG RBB WAC/Eitweg 2,5 : 5,5
SŠK Obir II – Gospa Sveta 1 : 3
SŠZ/Posojilnica Bank Borovlje/Bilčovs – Svatne 3,5 : 0,5

ŠPORTNI TERMINI

Odbojka

Sobota, 27. novembra 1999
Kulturni dom Pliberk
17.00: SK Aich/Dob ženske – AVC
19.00: SK Aich/Dob – Hartberg
Sobota, 11. 12. 1999, 19.00
Kulturni dom Pliberk
SK Aich/Dob – Leoben, 2. zvezna liga-ženske

Vabljeni!

ŠAHOVSKI OREH ŠT. 88

Silvo Kovač

Rotmanov - Laksa / SZ 1975

Prosti črni kmetje se približujejo prvi vrsti in beli je angažiral obe najmočnejši figuri, da preprečita njihovo napredovanje. Beli, ki je na potezi, tudi preprečuje črni dami, da bi bolj odločno posegla v borbo za napredovanje črnih kmetov. Kako je be-

lemu uspelo zaustaviti črno lavino kmetov in še zmagati?

Rešitev oreha št. 87

V kolikor bi beli poizkušal zapreti osmo vrsto z lovцем 1.Lg8! s pretirno 2.Dh7 mat, črni vzame zato lovca 1...Tg8: nakar je beli s potezo 2.Kf7!! prisilil črnega da vzame belo damo 2...Tg6: 3.fg6 in beli kmet nezadržno prodre na osmo vrsto in nova bela dama matira črnega kralja. Zares enkratna kombinacija!

